

2. állomás

Óriások az erdőben

Pál fája és egyéb famatuzsálemek

Az erdős puszta fő fafaja a **kocsányos tölgy**, melynek egyes példányai akár több száz évet is megélhetnek. Nagykőrös határában is több ilyen tölgyóriás található, melyet a város előljáróiról, híres emberekről neveztek el: Szente Kálmán-fa, Rákóczi-fa, Széchenyi-fa, Mátyás király fája. Nemegyszer pedig mesés történetek is kötődnek hozzájuk: Kincses makkfa, Basafa. Mindezekről még sok érdekességet olvashatsz Kapás Tibor: *Amiről a kőrösi fák mesélnek* című könyvében is.

Tudod-e, hogy ma az ország legidősebb tölgyfája Győr közelében, Héderváron található? Kb. 700 éves!

Az egyik legidősebb az előttünk álló faóriás, a Pál fája, melyet a helybéliek több mint 400 évesnek tartanak. Nevének eredete homályba vész, talán egy nemes vagy egy egyszerű pásztorember ültethette, akit Pálnak hívtak. (Sokan tévesen Basafának is nevezik – ám az igazi Basafa maradványa ma már csak Csemő főterén látható, sajnos áldozatul esett az emberi butaságnak, és kivágták).

Figyeld meg a tölgy árnyékában felnőtt **vadkörtefát**! Mérete jóval elmarad a tekintélyes Pál fájától, azonban a maga korával valóságos bácsikának számít a vackorok között.

Hány öles lehet a Pál fája? Ha többen vagytok, öleljétek át a fát! De arasszal vagy madzaggal is megmérhetitek törzsének kerületét! (A korláton találtok egy segédmérteket.)

A fák korát legpontosabban az évgyűrűket megszámlálva tudhatjuk meg, de törzskerületük megméréseivel is következtethetünk rá, bár ez egyes fajok esetében nagyon különböző lehet. Például amíg egy 2 m kerületű kocsányos tölgy kb. 65 éves, addig egy ugyanilyen vastagságú fehér nyár nála 20 évvel fiatalabb.

A tölgyfa a nagyság, az erkölcsi tartás, a bátorság, az erő és a halhatatlanság szimbóluma. Számos kultúrában szent faként tisztelték. Országunk régi címerén vagy Mátyás király koszorújában is megtalálhatod karéjos levelét.

Ha jó idő van, feküdj le a fa alá, és alulról csodáld meg terebélyes lombkoronáját! Miről mesél az öreg tölgy? Gondold végig, mennyi mindent láthatott ez a fa már hosszú életében, ha gyermekéveit még a Török Birodalomban töltötte!

Tapogasd meg érdes kérgét, figyeld meg a mély, hosszanti repedéseket, öreg „ráncait”!

Mit gondolsz, a következő közmondás vajon milyen népi bölcsességet fejez ki? „Egy fa kidől, messze hangzik. Női az erdő, ki hallja?”

